

Beslut

efter kvalitetsgranskning av arbetet med individuella stödinsatser i gymnasieskolan vid Bessemer skolan i Sandvikens kommun

Inledning

Med anledning av den rådande situationen med risker för smittspridning av Covid-19

Skolinspektionen är medveten om att många skolor i dagsläget är påverkade med anledning av Covid-19. Följden kan vara stor frånvaro av personal eller att resurser måste tas i anspråk för nya förhållanden. Vi följer kontinuerligt situationen och hur den påverkar skolsystemet i olika delar av landet. Om du som huvudman behöver längre uppföljningstid kontakta Skolinspektionen för prövning.

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 § skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning på Bessemerskolan avseende verksamhetens kvalitet inom arbetet med individuella stödinsatser i gymnasieskolan. Syftet med denna kvalitetsgranskning är att granska i vilken utsträckning gymnasieskolans individuellt inriktade stödarbete präglas av att tidigt uppmärksamma och kartlägga stödbehov och få till stånd effektiva stödåtgärder i alla år och lärmiljöer genom hög elevdelaktighet i stödarbetet. I granskningen läggs särskilt fokus på mentorns roll i arbetet.

Läsanvisning

Bedömningen görs i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen satt upp i granskningen inom det granskade området vilket beskrivs i bilaga 2. Granskningens författningsstöd återfinns i bilaga 3. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Bessemerskolan i följande utsträckning:

I vilken utsträckning kännetecknas skolans stödarbete av skyndsamhet, hög elevdelaktighet och en helhetssyn på elevens skolsituation?

Skolinspektionen bedömer att skolans stödarbete *i flera delar* kännetecknas av skyndsamhet, hög elevdelaktighet och en helhetssyn på elevens skolsituation *men utvecklingsområden finns*.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del.

- Rektorn behöver skapa rutiner för hur elever ska involveras i kartläggning och utvärdering av stödinsatser. Den information som samlas in från eleverna ska användas som ett viktigt underlag vid beslut om stödinsatser.

I vilken utsträckning styr och stödjer rektor mentorernas arbete med sikte på att skyndsamt uppmärksamma och samordna elevernas stödbehov i utbildningen som helhet?

Skolinspektionen bedömer att rektor *i flera delar* styr och stödjer mentorernas arbete med sikte på att skyndsamt uppmärksamma och samordna elevernas stödbehov i utbildningen som helhet *men utvecklingsområden finns*.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del.

- Rektorn behöver tydliggöra mentors ansvar för att samordna och förmedla information om elevers stödbehov till alla berörda.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast 2021-08-16 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena och resultat av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogas mall användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 400–2020:1859) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning kännetecknas skolans stödarbete av skyndsamhet, hög elevdelaktighet och en helhetssyn på elevens skolsituation?

I detta område granskas i vilken utsträckning stödarbetet i gymnasieskolan bedrivs med kvalitet i fråga om att skyndsamt uppmärksamma, kartlägga och se till att relevanta stödinsatser kommer till stånd i alla delar av elevens utbildning genom reell elevdelaktighet i stödarbetet.

Skolinspektionen bedömer att skolans stödarbete *i flera delar* kännetecknas av skyndsamhet, hög elevdelaktighet och en helhetssyn på elevens skolsituation *men utvecklingsområden finns*.

Skolinspektionens granskning visar sammanfattningsvis att skolan har en tydlig struktur för att ta emot information från överlämnande grundskolor och att skolan har ett systematiskt arbete för att använda sig av den överlämnade informationen. Granskningen visar också att skolan har vissa strukturer för att uppmärksamma elevers stödbehov i olika delar av utbildningen, men att de inte är lika tydliga för det arbetsplatsförlagda lärandet, APL. Dessutom visar granskningen att skolan uppmärksammar att det finns skillnader mellan elevers stödbehov. Granskningen visar även att skolan genom samverkan arbetar skyndsamt med att kartlägga elevers stödbehov men att kartläggningen inte innefattar information om APL och att elever inte upplever sig delaktiga i en sådan kartläggning. I de fall lärare eller specialpedagog har kartlagt elevers behov så ligger dessa till grund för stödinsatser. Dessutom visar granskningen att skolan har en tydlig struktur för att meddela beslut om stödinsatser till alla berörda. Härutöver visar granskningen att skolan har ett strukturerat och kontinuerligt arbete med utvärdering av stödinsatser men att det ibland saknas elevdelaktighet vid utvärderingar av stödinsatser.

Skolans arbete med att systematiskt, strukturerat och aktivt ta emot och använda information från överlämnande skolor

Granskningen visar att skolan har en tydlig struktur för att ta emot information från överlämnande grundskolor. Av intervjuer med rektorn och specialpedagog samt av inskickat material framgår att det finns ett etablerat samarbete med grundskolorna när det gäller överlämning av information. Arbetet omfattar dels en blankett där gymnasieskolan bland annat efterfrågar uppgifter om elever i grundskolan haft extra anpassningar eller särskilt stöd samt i vilka ämnen och dels en muntlig överlämning till specialpedagogen från grundskolornas specialpedagoger och speciallärare i slutet av vårterminen. Skolans specialpedagog är ansvarig för att ta emot och sammanställa informationen om elevernas stödbehov från grundskolorna. Därutöver

säkerställer specialpedagogen att gymnasieskolan får information om alla elever genom att ta kontakt med rektorn på de skolor som inte återkommer med information om elevers stödbehov.

I de fall elever börjar på skolan under pågående utbildning uppger specialpedagog att hen ofta får information brevlades från överlämnande skola samt att vårdnadshavare ofta hör av sig innan eleven börjar på skolan. Lärare säger att de får ta del av denna information av biträdande rektorn som berättar om eleverna och deras studieplaner och eventuella stödbehov under ett arbetslagsmöte.

Granskningen visar även att skolan har ett systematiskt arbete för att använda sig av den information som överlämnats från elevers tidigare skolor. Det framgår av intervjuer med lärare, specialpedagog och rektor att specialpedagogen förmedlar den samlade informationen om elevernas stödbehov till lärarna på ett gemensamt möte veckan innan eleverna börjar på skolan. Under överlämningsmötet pratar specialpedagogen dels om vilka extra anpassningar som kan vara aktuella för de nya eleverna och dels pratar de om olika lärmiljöer. Lärare ger exempel på att information som de har fått leder till att de förbereder och planerar lektioner på ett annat sätt när de ska arbeta med begrepp inom kursen. Lärare ger även elever tillgång till inläst kurslitteratur eftersom lärare fått information om att elever har svårigheter med läsning. De arbetar också med en tydlig lektionsstruktur, vilken även finns tillgänglig innan lektionen, eftersom de fått information om att de har elever med behov av struktur. Det framgår av intervjuer med lärare och specialpedagog att rektorn följer upp om mottagningsarbetet fungerar genom att kontrollera att lärare deltagit i överlämningsmöten. Dessutom följer rektorn upp arbetet via den biträdande rektorn som deltar i lärarnas arbetslagsmöten där man kontinuerligt följer upp hur det fungerar för elever med stödsatser. Dock säger intervjuade elever som hade stödbehov i grundskolan att deras upplevelse är att lärare inte kände till deras stödbehov när de började på gymnasiet men att de efter cirka tre veckor in på terminen haft ett första utvecklingssamtal och då pratat om stödbehovet med lärare tillsammans med vårdnadshavare.

Skolans arbete med att systematiskt, strukturerat och kontinuerligt uppmärksamma olika sorters stödbehov i utbildningen som helhet

Granskningen visar att skolan har vissa strukturer för att uppmärksamma elevers stödbehov i olika delar av utbildningen, men att de inte är lika tydliga för det arbetsplatsförlagda lärandet, APL. Av intervjuer med rektorn, lärare och specialpedagog framgår att i engelska, svenska och matematik genomförs så kallade screeningar för att få kännedom om eventuella stödbehov hos alla elever. Rektor berättar att resultatet från dessa tre screeningar ger personalen indikationer på att elever är i behov av stöd även i andra kurser. Utöver screening ger lärare exempel på att de i det dagliga arbetet under lektioner ser vilka elever som är i behov av stöd genom att gå runt i klassrummet och prata med eleverna. Dessutom gör även

lärare i moderna språk diagnoser. Gällande andra kurser uppger lärare att de upptäcker elevers stödbehov i undervisningen en bit in på läsåret, exempelvis vid första eller andra examinationstillfället, eller genom att elever själva kan uttrycka sina behov. Exempelvis kan en lärare i matematik uppmärksamma stödbehov vid första provtillfället medan en lärare i svenska uppmärksamma svårigheter redan i ett av eleverna skrivet välkomstbrev. Vidare beskriver lärare att de kollektivt hjälps åt att uppmärksamma elevers stödbehov i en diskussion på de så kallade Elevfokusmötena som genomförs två gånger per termin, då elevernas samtliga undervisande lärare, mentor och biträdande rektor deltar. Syftet med Elevfokus är att fånga upp elever som har stödbehov och se vilka stödinsatser de behöver göra. Även under arbetslagsmöten, då även biträdande rektor deltar, lyfter lärare varje vecka elever under en stående punkt, för att hjälpas åt att identifiera om elever är i behov av stöd. Av intervjuer med elever, mentor och lärare framkommer att en elevs stödbehov även kan uppmärksammas under ett utvecklingssamtal då mentor, elev och vårdnadshavare träffas. Då pratar de bland annat om elevens studiesituation och hur det går i de olika kurserna och om det är några nya kurser som eleven tycker är svåra eller om eleven behöver stöd med något. Enligt lärare kan de under Elevfokus även lyfta hur det fungerar för en elev under det arbetsplatsförlagda lärandet om lärare fått indikation om stödbehov från APL-handledare. Av intervjuer med APL-handledare framkommer dock att de har samtal med lärare och elev, både innan och under praktiken, men att de då samtalar om hur det fungerar för eleven, hur eleven sköter sig samt om bedömningar men att de inte pratar utifrån elevens stödbehov. APL-handledare säger att lärare inte efterfrågar om eleven har svårt för någonting under praktiken. Lärare har inte heller informerat om hur APL-handledare kan uppmärksamma tecken på att en elev kan vara i behov av stöd under praktiken.

Granskningen visar även att skolan uppmärksammar att det finns skillnader mellan elevgruppers stödbehov. Av intervju med skollärdningen framgår att de inte ser någon skillnad mellan programmen i hur skyndsamt elevers stödbehov uppmärksammas, men att fler elever har stödbehov på ett program samt att det även finns en variation i stödbehov beroende på vad för slags kurs det är. Exempelvis berättar rektorn att fler elever på yrkesprogrammet har haft anpassningar i grundskolan. Vidare beskriver rektorn att lärare i ämneslagen identifierar större stödbehov i vissa kurser och uppger att dessa inte är programspecifika. Det är, enligt rektorn, även fler pojkar som behöver stöd som en konsekvens av sömnbrist och spelvanor, vilket skapar problem i skolan. Lärare berättar att det finns skillnader i hur pojkar respektive flickor uttrycker sina stödbehov. Vidare säger lärare att de pratar om elevers individuella stödbehov men att de skolövergripande inte pratar om olika stödbehov hos elevgrupper.

Skolans arbete med att skyndsamt och i samråd med eleverna kartlägga stödbehoven i alla delar av utbildningen och låta slutsatserna ligga till grund för elevens stödinsatser

Granskningen visar att skolan genom samverkan arbetar skyndsamt med att kartlägga elevers stödbehov, men att kartläggningen inte innefattar APL och att elever inte upplever sig delaktiga i en sådan kartläggning. Av intervjuer med lärare och rektor framkommer att det finns ett gemensamt arbetssätt på skolan gällande hur lärare går tillväga när de identifierar att en elev kan vara i behov av stöd i en kurs. När eleven uppvisar svårigheter gör ämnesläraren en kartläggning av stödbehovet gällande en kurs. Lärare ger exempel på att de pratar med eleven om vad läraren uppmärksammat i sin kurs och frågar eleven hur det har fungerat tidigare. En annan lärare ger exempel på att hen tillsammans med elev och vårdnadshavare pratar om elevens svårigheter utifrån en specifik diagnos. Lärare säger även att de pratar enskilt med elever om anledningen till ett uppvisat motstånd mot vissa moment. Av intervjuer med elever framkommer dock att de uppfattar det som att lärare inte har frågat dem om deras behov och vilket stöd de behöver, förutom i något fall där mentorn har undervisat eleven i någon specifik kurs.

Det framkommer dessutom av intervjuer med lärare och rektor att rektorn säkerställer att elevers stödbehov skyndsamt kartläggs genom att elever tas upp en gång i veckan i arbetslaget, där biträdande rektor deltar och då påtalar att en kartläggning ska göras inom en viss tid alternativt att lärare ska ta kontakt med specialpedagog. I de fall mentorn har fått indikationer om att det är fler än tre kurser som eleven har stödbehov i anmäler mentorn det till elevhälsan för en kartläggning. Även i de fall lärare har svårt att komma fram till varför en elev riskerar att inte nå kunskapskraven, trots stödinsatser, skickar de ärendet till elevhälsan som får kartlägga behoven. Lärare berättar då för elevhälsan vad de redan har gjort, vilka anpassningar och hur de har fungerat, samt i vilka situationer som eleven behöver stöd. Specialpedagog beskriver att kartläggningar kan gå till på olika sätt. Exempelvis berättar specialpedagog att de i elevhälsan ser om det är en social eller pedagogisk orsak till stödbehovet. Specialpedagogen säger att hen samlar in information från elevens alla undervisande lärare för att skapa sig en helhetsbild av eleven. Dock framgår av intervjuer med specialpedagog, lärare och APL-handledare att information om elevers stödbehov under APL inte efterfrågas inför en kartläggning. I de fall de ska göra en pedagogisk kartläggning har specialpedagog samtal med elever och vårdnadshavare och gör olika tester för att kartlägga orsaken till svårigheterna.

Granskningen visar vidare att när lärare eller specialpedagog har kartlagt elevers behov så ligger dessa till grund för stödinsatser. Specialpedagog berättar att efter att hen samlat in information om eleven, dels från eleven själv, dels från varje lärare, sammanfattar specialpedagogen elevens behov och ger förslag på stödinsatser. Därefter för specialpedagogen ett samtal med eleven om de föreslagna åtgärderna. Även rektorn säger att elever är delaktiga vid utformning av stödinsatser genom att personal diskuterar med dem. Lärare beskriver att de frågar eleverna vilket

stöd de vill ha och ger ibland exempel på stödinsatser till eleverna. Exempelvis har lärare anpassat genomförandet av muntliga redovisningar utifrån elevers identifierade behov.

Dessutom visar granskningen att skolan har en tydlig struktur för att meddela beslut om stödinsatser till alla berörda. Av intervjuer med rektorn och lärare framkommer att lärare tar del av information om elevers stödinsatser i arbetslagsmöten eller i Elevfokus, men att de även går att ta del av via skolans digitala lärplattform. Lärare berättar även att specialpedagogen återkopplar till hela arbetslaget efter genomförd kartläggning. Mentorn är sedan ansvarig för att meddela alla berörda undervisande lärare. I de fall det beslutas om ett åtgärdsprogram för en elev är det biträdande rektorn som kommunicerar åtgärderna till berörda lärare, uppger rektorn.

Skolans arbete med att på ett strukturerat, kontinuerligt och effektfokuserat sätt samt i samverkan med eleverna utvärdera stödinsatser och låta utvärderingen fungera vägledande för det fortsatta stödarbetet

Granskningen visar att skolan har ett strukturerat och kontinuerligt arbete med utvärdering av stödinsatser men att det ibland saknas elevdelaktighet vid utvärderingarna. Av intervjuer med lärare och specialpedagog framkommer att varje enskild lärare följer upp stödinsatser i kurserna för att se att elever utvecklas mot kunskapskraven. Lärare tar del av resultat på prov och inlämningsuppgifter för att utvärdera om stödinsatserna har gett effekt. Vidare beskriver rektorn och lärare Elevfokus som ett viktigt forum för att utvärdera elevers stödinsatser och för att se hur de har fungerat för eleven. På mötena går de speciellt igenom de elever som har stödbehov. I de fall en elev har haft stöd i flera kurser utvärderar de samtliga kurser under Elevfokus. Ibland deltar även någon från elevhälsan. Dessutom berättar lärare och rektor att lärare varje vecka under arbetslagsmöten följer upp elevers stödinsatser genom att de frågar varandra hur det går i andra kurser. Dock säger lärare att de uppfattar det som att det kan variera, beroende på arbetsbelastning, om denna utvärdering omfattar alla kurser eller inte. Vidare beskriver lärare att när de följer upp elevers stödinsatser informerar de elevens mentor. Lärare kan även ta direktkontakt med elevens vårdnadshavare om det handlar om stödinsatser i en specifik kurs eftersom det kan vara enklare än att det ska gå via mentorn. Om en elev varit aktuell vid en elevvårdskonferens finns det tydligt satta uppföljningsdatum vilket även gäller när ett åtgärdsprogram ska utvärderas. Det är specialpedagog som ansvarar för utvärderingar om en elev har större stödinsatser. Vidare framkommer av intervjuer med lärare att när de har möten i olika konstellationer och utvärderar elevers stödinsatser pratar de även om vad som behöver göras framöver. Exempelvis säger lärare att de kan komma fram till att de behöver göra förändringar i undervisningen när det gäller elevernas stödinsatser. Även under Elevfokus kan de komma fram till att det behöver göras revideringar i elevens stödinsatser.

Av intervjuer med specialpedagog, rektorn och elever framkommer däremot att elever inte alltid är delaktiga i utvärdering av stödinsatser och att elever inte alltid tillfrågas om stödet är tillräckligt. Specialpedagogen säger att det inte finns någon rutin på skolan för att fråga eleverna hur stödet har fungerat. Rektorn berättar att om en elev har mer generella anpassningar så har de på skolan inte lika tydliga uppföljningar med eleverna jämfört med elever med mer omfattande stödbehov. Hen säger att de kanske behöver en bättre rutin gällande att ställa frågor till eleverna. Rektorn, lärare och elever säger dock att elever i samband med utvecklingsamtal tillfrågas om hur stödinsatser fungerar och att mentorn då pratar om hur det har gått för eleven i kurserna. Lärare säger att de vid en utvärdering tillsammans med eleven kan komma fram till att de behöver göra förändringar i undervisningen när det gäller elevernas stödinsatser. Rektorn berättar att mentorer ska återkoppla till skolledningen om stödet inte fungerar för eleverna.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Rektorn behöver skapa rutiner för hur elever ska involveras i kartläggning och utvärdering av stödinsatser. Den information som samlas in från eleverna ska användas som ett viktigt underlag vid beslut om stödinsatser.

Skolinspektionens granskning visar att elever inte alltid tillfrågas och involveras i kartläggning och utvärdering av stödinsatser. Även om det av intervjuer med lärare, specialpedagog och rektor framkommer några exempel på elevers delaktighet vid kartläggning och utvärdering så framgår att elever inte alltid görs delaktiga i arbetet med stödinsatser som berör dem.

Skolan behöver arbeta strukturerat och systematiskt med att göra eleverna delaktiga i kartläggning av stödbehoven och vid utvärdering av stödinsatser. Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att tydliggöra på vilket sätt skolans personal ska ta hänsyn till elevens synpunkter dels vid kartläggning av stödbehov, dels vid utvärdering av stödinsatser gällande den enskilda eleven. Detta genom att exempelvis samtal förs inom personalgruppen om hur kartläggning och utvärdering tillsammans med eleven kan genomföras så att elevens uppfattning och åsikter samlas in och även används som underlag vid utformandet av stödinsatser kring den enskilda eleven.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning styr och stödjer rektor mentorernas arbete med sikte på att skyndsamt uppmärksamma och samordna elevernas stödbehov i utbildningen som helhet?

Inom detta område granskas i vilken utsträckning stödarbetet i gymnasieskolan bedrivs med kvalitet i fråga om mentorernas särskilda ansvar för att skyndsamt uppmärksamma och samordna elevernas stödbehov.

Skolinspektionen bedömer att rektorn *i flera delar* styr och stödjer mentorernas arbete med sikte på att skyndsamt uppmärksamma och samordna elevernas stödbehov i utbildningen som helhet *men utvecklingsområden finns*.

Skolinspektionens granskning visar sammanfattningsvis att rektorn har gett mentorerna goda förutsättningar att följa upp elevernas studiesituation och att rektorn på flera sätt följer upp mentorernas uppföljningsuppdrag. Granskningen visar även att skolan har gemensamma riktlinjer för mentorernas uppföljningsansvar. Däremot visar granskningen att rektorn inte i tillräcklig utsträckning har tydliggjort mentorernas samordningsansvar gällande att förmedla information om stödbehov vidare, men att det finns förutsättningar för att kunna göra det. Vidare visar granskningen att mentorer följer upp att det stöd skolan erbjuder elever går att genomföra. Avslutningsvis visar granskningen att det på skolan finns gemensamma former för överlämning av information i de fall elever byter mentor.

Rektorns arbete med att tydliggöra mentorns uppföljningsansvar och att styra och stödja uppföljningsarbetet genom gemensamma riktlinjer och goda förutsättningar

Granskningen visar att rektorn har gett mentorerna goda förutsättningar att följa upp elevernas studiesituation och att rektorn på flera sätt följer upp mentorernas uppföljningsuppdrag. Av intervjuer med mentorer framgår att de får en god överblick över hur det går för deras mentorselever genom arbetslagsmöten, Elevfokus samt från skolans nya digitala lärplattform. Rektor berättar att alla mentorer har likartade förutsättningar för sitt uppdrag. Mentorerna har maximalt 16 mentorselever, men antalet mentorselever anpassas utifrån hur arbetslag och elevers behov ser ut. Rektor ger exempel på att de förra året på handelsprogrammet utökade från två till tre mentorer i en klass utifrån olika stödbehov som framkommit vid överlämning från grundskolan. Enligt mentorerna kan de i den digitala lärplattformen se hur eleverna ligger till kunskapsmässigt och om det finns indikationer på att de riskerar att inte nå kunskapskraven. I plattformen följer mentorerna även upp elevernas frånvaro. Under arbetslagsmötena lyfter även mentorer enskilda elever för att få information från olika undervisande lärare om elevers studiesituation. Dessutom berättar mentorer att de under Elevfokus får information om eleverna gällande hur det går för dem samt att lärare då uttalar sig om elever med stödbehov.

Av intervjuer med mentorer och elever framgår att mentorn endast har regelbundna enskilda samtal med eleverna en gång per termin, vid utvecklingssamtalen. Både mentorer och elever berättar att de har schemalagd mentorstid en gång i veckan då mentorer träffar eleverna i helklass och att de då pratar om övergripande frågor som gäller alla elever. Exempelvis berättar mentorer att de samtalar med eleverna om elevinflytande, värdegrundsarbete eller delger eleverna information från skolledningen. Mentorer berättar även att det kan bli enskilda elevärenden under mentorstid om elever själv tar upp att de vill prata om något.

Vidare framgår av intervjuer med mentorer och rektorn att rektorn följer upp att mentorerna gör uppföljningar gällande elevernas studiesituation genom att närvara under Elevfokus samt genom att se att mentorer dokumenterar i den digitala lärplattformen. Dessutom deltar biträdande rektorn i de veckovisa arbetslagsmötena och tar del av mentors uppföljningar av elever med stödbehov.

Granskningen visar även att skolan har gemensamma riktlinjer för mentorernas uppföljningsansvar. Av intervjuer med rektorn och mentorer framgår att mentorerna arbetar likvärdigt med uppföljning och att rektorn vid skolstart tydliggjort mentorernas ansvar för vad som ska följas upp och när. Enligt mentorer ska de vid minst tre olika tillfällen varje termin följa upp elevernas studiesituation och kunskapsutveckling. I detta ingår att se till att det finns tillgängliga underlag om elevernas kunskapsutveckling och studiesituation i den digitala plattformen, vilket även innefattar information om APL. Det innefattar även att följa upp elevers frånvaro och vad den beror på. Mentorer ska dessutom kontinuerligt följa upp elever med särskilda behov och att lärare anpassar undervisningen. Under utvecklingssamtalet ska mentorer följa er upp elevernas kunskapsutveckling och sociala utveckling tillsammans med eleven enligt en gemensam samtalsmall, vilken är fastställd av skolledningen. Samtalen ska dokumenteras av mentorerna.

Rektorns arbete med att tydliggöra mentorns samordningsansvar och utforma gemensamma former och ge goda förutsättningar för arbetet

Granskningen visar att rektorn inte i tillräcklig utsträckning har tydliggjort mentorernas samordningsansvar gällande att förmedla information om stödbehov vidare, men att det finns förutsättningar för att kunna göra det. Av intervjuer med rektor framgår att det är mentorn som ska förmedla information vidare om elevers stödbehov. Däremot framgår i intervju med några mentorer att de inte har uppfattat att det är deras ansvar. Någon mentor säger att de informerar om elevers stödbehov vid programöverlämningar vid läsårsstart men att de inte vet hur det görs under pågående termin. Enligt specialpedagog ska mentorer göra överlämningar till nya lärare men säger att det inte alltid görs. Någon annan mentor berättar att de inte har något ansvar att meddela övriga lärare om elevers stödbehov utan att det är biträdande rektor eller elevhälsan som gör det. Dessutom beskriver mentorer att om någon lärare inte kan delta i Elevfokus så missar de viktig information om ele-

verna. Intervjuade APL-handledare berättar att de inte har fått information om elevers stödbehov inför att elever började på arbetsplatsen utan att de har fått fråga elever alternativt lärare under kommande samtal. Även elever säger att APL-handledare inte alltid känner till deras stödbehov. Rektorn berättar att om elever har ett mindre stödbehov så är det kanske inget som initialt förmedlas. Dock framgår det i intervju med rektor och mentorer att lärare är noga med att välja praktikplats till varje elev utifrån elevernas förutsättningar och att de på skolan är mer noga med att matcha elev och rätt praktikplats än att berätta om elevens stödbehov. I de fall mentorer, i egenskap som lärare, undervisar elever i behov av särskilt stöd i kurser som även innefattar APL har de tät kontakt med olika handledare och pratar om hur handledare kan anpassa för elever under praktiken. Övriga mentorer säger att de förlitar sig på att deras kollegor som besöker APL-platsen berättar om en elevs stödbehov. Även elever berättar att inte alla undervisande lärare har kännedom om deras stödbehov och att de själva har fått påtala sina behov för lärare. Däremot beskriver några mentorer och rektorn att när mentorer får kännedom om att någon elev upplever svårigheter i någon kurs tar de upp det på kommande arbetslagsmöte och därefter informeras undervisande lärare som inte är med i arbetslaget. Vidare framgår det av intervju med rektor att mentorer har förutsättningar i form av olika forum för att kunna förmedla information vidare om elevs stödbehov. Det ska göras under arbetslagsmötena, vid Elevfokus samt i den digitala lärplattformen.

Vidare visar granskningen att mentorer följer upp att det stöd skolan erbjuder elever går att genomföra. Av intervjuer med mentorer framkommer att de påtalar i ämneslagen eller för skolläningen i de fall de upptäcker att blir schematekniska krockar för elevers stödinsatser. Elever uppger att de får stöd under lektioner och det därför inte blivit några schemakrockar för deras stödinsatser.

Avslutningsvis visar granskningen att det på skolan finns gemensamma former för överlämning av information i de fall elever byter mentor. Av intervjuer med rektor och mentorer framkommer att det finns rutiner på skolan gällande att mentorer ska göra en överlämning när elever behöver byta mentor. På skolan har de ett mentorssystem som bygger på att det minst är två mentorer per klass vilket gör att i de fall elever behöver byta mentor så finns det en annan mentor att tillgå som har kännedom om gruppen som helhet. Dessutom har mentorer tillgång till skolans digitala lärplattform som även är en förutsättning för att överlämna information. Den dokumentation som görs i den digitala plattformen under utvecklingssamtal följer med eleven, och inte mentorn, vilket gör att en ny mentor kan se tidigare dokumentation om elever. Mentorer berättar att i de fall elever byter mentor ser de själva till att informationen delges. Både mentorer och rektor säger att biträdande rektor påtalar till mentorer att information ska överlämnas innan en mentor slutar.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Rektorn behöver tydliggöra mentors ansvar för att samordna och förmedla information om elevers stödbehov till alla berörda.

Skolinspektionens granskning visar att mentorernas samordningsansvar för att förmedla information vidare om elevers stödbehov inte är tillräckligt tydliggjort av rektorn. Mentorerna delar inte alltid alla undervisande lärare information om elevers stödbehov. Granskningen visar också att mentorerna inte alltid delar APL-handledare information om elevers svårigheter och behov av stöd.

Det individuella stödarbetet ska utgå från elevens hela skolsituation och lärmiljö, vilket inkluderar även elevens arbetsplatsförlagda lärande. I mentorns ansvar ligger att skyndsamt förmedla information om en elevs stödbehov till samtlig berörd personal. För att en elev ska få det stöd hen har rätt till i alla delar av utbildningen är det viktigt att information kring en elevs generella svårigheter och stödbehov som berör flera kurser når alla berörda. Detta innefattar även APL-handledare. Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att tydliggöra mentors ansvar när det handlar om att samordna och förmedla information till all berörd personal, vilket även innefattar APL-handledare. Detta genom att exempelvis initiera samtal i arbetslagen kring hur förmedlingen av information om elevers stödbehov kan göras inom skolan, men även hur information till APL-handledarna kan genomföras.

På Skolinspektionens vägnar

X Kerstin Martinsson

Beslutsfattare

Signerat av: Kerstin Martinsson

X Helena Larson

Föredragande

Signerat av: Helena Larson

I den slutgiltiga handläggningen av ärendet har även utredarna Fredrik Holmqvist, Ingrid Jacobsson och Jenny Fahlman deltagit.

Bilaga 1: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen genomförde digitala intervjuer den 10 – 12 november 2020 av utredarna Helena Larson och Fredrik Holmqvist. Bessemerskolan är en kommunal gymnasieskola i Sandvikens kommun. Det går enligt huvudmannen 845 elever på skolan fördelade på fem högskoleförberedande program och sju yrkesprogram samt 193 elever på introduktionsprogram. Samhällsprogrammet och handel- och administrationsprogrammet ingår i Skolinspektionens granskning. Flertalet av skolans lärare undervisar på olika program. Mentorerna har olika lång tid schemalagt till mentorstid med eleverna, vilket varierar mellan 20-40 minuter.

Bilaga 2: Underlag för bedömning tematisk kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Tre intervjuer med elever
- Två gruppintervjuer med lärare
- Två gruppintervjuer med mentorer
- En intervju med skolans specialpedagogiska personal
- Två intervjuer med APL-handledare
- En gruppintervju med rektor och biträdande rektor
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Bedömningsområden

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av framtagna kvalitetskriterier, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet.

Inom respektive område granskas följande:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning kännetecknas skolans stödarbete av skyndsamhet, hög elevdelaktighet och en helhetssyn på elevens skolsituation?

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning styr och stödjer rektor mentorernas arbete med sikte på att skyndsamt uppmärksamma och samordna elevernas stödbehov i utbildningen som helhet?

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
<https://www.skolinspektionen.se/aktuellt/pagaende-inspektioner/arbetet-med-individuella-stodinsatser-i-gymnasieskolan/>

Bilaga 3: Författningsstöd

Bedömningsområde 1

Författningsstöd

1 kap. 10 §, 2 kap. 10 och 25 §§ samt 3 kap. 5, 7, 8, 9 och 12 j §§ skollagen (2010:800).

Förordningen (SKOLFS 2011:144) om läroplan för gymnasieskolan (Lgy 11), 2.1 Kunskaper samt 2.6 Rektorns ansvar.

Bedömningsområde 2

Författningsstöd

2 kap. 10 §, 3 kap. 5, 7 och 9 §§ samt 15 kap. 19 a § skollagen 2010:800).

Förordningen (SKOLFS 2011:144) om läroplan för gymnasieskolan (Lgy 11), 2.1. kunskaper samt 2.6 Rektorns ansvar.